

**ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ В
УКРАЇНІ**

**Лівадіна А.О., здобувач вищої освіти групи ММ1/1,
Миколаївський національний аграрний національний університет**

Для розробки заходів, спрямованих на усунення негативного антропогенного впливу і поліпшення екологічної ситуації, велике значення

має інформаційний механізм управління природокористуванням. У науковій і практичній діяльності людина здавна застосовує метод спостереження – спосіб пізнання, заснований на відносно тривалому, цілеспрямованому і планомірному сприйнятті предметів і явищ навколишньої дійсності. В останні десятиліття суспільство все ширше використовує у своїй діяльності дані спостережень про стан природного середовища.

Моніторинг – це комплексна система спостережень, збору, обробки, систематизації та аналізу інформації про стан навколишнього середовища, яка дає оцінку і прогнозує його зміни, розробляє обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень.

В Україні моніторинг природного середовища здійснюється багатьма відомствами, у рамках діяльності яких мають відповідні задачі, рівні і складові підсистеми моніторингу. Так, наприклад, у системі моніторингу, що здійснюється в Україні, розрізняють три рівні екологічного моніторингу навколишньої природного середовища: глобальний, регіональний і локальний.

На локальному рівні - забезпечення такої стратегії, що не виводить концентрації визначених пріоритетних антропогенних забруднюючих речовин за припустимий діапазон, що є свого роду стандартом. Об'єктом впливу на локальному рівні є людина.

На регіональному рівні підхід до моніторингу заснований на тому, що забруднюючі речовини, потрапивши в кругообіг речовин в біосфері, змінюють стан абіотичної складової і, як наслідок, викликають зміни в біоті (екзогенні сукцесії) [1].

Спостереження за станом навколишнього природного середовища в Україні здійснюють десятки міністерств і відомств.

Розглянемо детальніше організаційну структуру державного екологічного моніторингу в Україні:

1. Міністерство охорони навколишнього природного середовища –

спостерігає за джерелами промислових викидів в атмосферу, станом ґрунтів сільськогосподарських угідь, джерелами скидів стічних вод, станом і складом звалищ промислових і побутових відходів.

2. Державна гідрометеорологічна служба Міністерства охорони навколишнього природного середовища - здійснює спостереження за станом атмосферного повітря, метеорологічними умовами, станом поверхневих вод суші, підземними водами, станом і режимом морських вод, станом ґрунтів та інше.

3. Національне космічне агентство - спостерігає за станом озонового шару, забрудненістю атмосфери, ґрунтів та поверхневих вод.

4. Міністерство охорони здоров'я - проводить вибіркові спостереження за рівнем забруднення атмосферного повітря в місцях проживання населення, станом поверхневих вод суші у населених пунктах, станом морських вод у рекреаційних зонах, станом здоров'я населення і впливом на нього забруднення природного середовища.

5. Міністерство сільського господарства та продовольства - здійснює контроль за агрохімічним, токсикологічним та радіологічним станом сільськогосподарських рослин і тварин та продуктів з них, спостереження за ґрунтами сільськогосподарського використання.

6. Державний комітет лісового господарства - контролює стан лісів, ґрунтів у лісах, мисливської фауни.

7. Державний комітет з питань житлово-комунального господарства - здійснює спостереження за якістю питної води централізованих систем водопостачання; станом стічних вод міської каналізаційної мережі; станом зелених насаджень; проявами небезпечного підняття ґрунтових вод у містах та селищах міського типу і т.д.

Надана цими організаціями інформація узагальнюється та аналізується Міністерством охорони навколишнього природного середовища України [2].

Отже, моніторинг довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково - обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Система моніторингу спрямована на:

- підвищення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля;
- підвищення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях;
- підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення.

Список використаних джерел

1. Ясовеев, М. Г. Екологічний моніторинг і екологічна експертиза: навч. посібник.: Нов. Знання, 2013. - 304 с.
2. Постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 „Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля”.

Науковий керівник – Олійник Т.Г., канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств